

Seçmen tercihlerinde sağlık politikalarının etkisi

Bülent Akarcalı

1943 yılında İzmir'de doğdu. Lisans ve yüksek lisans eğitimini ODTÜ'de ve Brüksel Üniversitesi Ekonomi Bilimleri Fakültesi'nde tamamladı. Türkiye'ye dönüşünde dış ticaret ve müteahhitlik hizmetleri ve sigortacılık yaptı. Eti Bisküvi, İMTAŞ Sigorta ve OYAK'ta üst düzey yöneticilik görevlerinde bulundu. Siyasi hayatında 17, 18, 19, 20 ve 21. Dönemde ANAP İstanbul Milletvekiliği ile ANAP Genel Başkan Yardımcılığı, TBMM İnsan Hakları Komisyonu Kuruculuğu, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Turizm Bakanlığı görevlerinde bulundu. Türkiye Demokrasi Vakfı kuruculuğu ve Başkanlığı, Bilgi Üniversitesi'nin kuruculuğunu ve yöneticiliğini yaptı. Adalet ve Kalkınma Partisi'nin 2009 mahalli seçimlerde Çankaya Belediye Başkan Adayı oldu. Evli ve 2 çocuk babası olan Akarcalı, İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Sağlık politikaları hiç bir rejim, siyasi görüş farkı gözetmeksizin, istisnasız bütün siyasi iktidar ve iradelerin öncelikleri içerisinde yer alır. Bu politikaları en yakından eğitim takip eder. Eğer işsizlik kronik, kalıcı bir hal almamışsa, işsizliğin yarattığı memnuniyetsizliği etkin sağlık ve eğitim politikaları nispeten göğüsleyebilir. Küba'da hala ciddi Komünist anlayışlı bir rejimin devamını eğitim ve sağlık konularında elde edilmiş ciddi kaza-

nımlar sağlamaktadır. ABD gibi dünyanın en gelişmiş ülkesinde dahi sağlık politikalarının ne kadar büyük önem ve öncelik taşıdığına Başkan Obama'nın geçen yıl Amerikan Kongresinden bin bir güçlülükle geçirdiği Sağlık Sigortası Yasasıyla şahit olduk. Ülkemizde de, bazı dönemler hariç sağlık gelmiş geçmiş bütün iktidarların öncelikli meselesi olmuştur. 1960 darbesinden sonra kurulan koalisyon hükümetinin önceliği "sağlıkta sosyalizasyon"du. 1965'ten sonra kurulan Süleyman Demirel'in Başbakanlığındaki çoğun-

luk hükümetin programında, sağlık önemli yer almıştır.

1971 askeri muhtırası sonrası bozulan siyasi denge ve başlayan istikrarsızlık, bu politikaları yozlaştırmışsa da, daha sonra kurulan Milli Cephe Koalisyon Hükümetinde MHP'nin Bakanlığına düşen sağlık politikaları tekrar önem kazanmıştır. Anavatan iktidarı ile birlikte Turgut Özal Hükümetleri de sağlık hizmetlerinde hem kalitenin artması, hem de kapsamının genişlemesi için yoğun çaba harcamıştır.

Sağlık politikaları, 1990'lı yılların koalisyon hükümetleri döneminde siyasi ve ekonomik sorunların krizleri dönüşmesi nedeniyle ihmal edilmiş, ancak 2002'den sonra AK Parti iktidarıyla inanılmaz bir gelişme göstermiştir. 2002'ye kadar olan dönemlerde, değişik iktidarların bütün iyi niyet ve iradelerine rağmen sağlık hizmetlerini geliştirmede ellerini ve kollarını bağlayan en önemli etkenler bütçe yetersizliği ve tıbbi eleman azlığı olmuştur. 2000'li yıllarda bu engeller hızla aşılarak sağlık hizmetlerinde aşağıda belirtilen atımlar gerçekleşmiştir:

Teknoloji: Hizmetin en gelişmiş teknolojik mekân, alet, teçhizat ve ilaçlarla sağlanması.

Kalite: Bu teknolojinin hem teknik hem de tıbbi elemanlar tarafından en kaliteli biçimde verilmesi.

Kapsam: Hizmetlerin tüm vatandaşları, çocuk, genç, yaşlı, erişkin vs. kapsaması.

Erişim hızı: Vatandaşların hizmeti beklemeden, bekletilmeden anında alabilmeleri.

Erişim kolaylığı: Hizmete erişimin zahmet gerektirmeden, telefon, internet gibi imkânlarla olabilmesi.

Sağlık hizmetlerinin iyileşip gelişmesi

yanında en büyük atılım, bu iyileşme ve gelişmeyi sağlayan unsur, Sağlık Bakanlığı ile SSK arasında dağılmış hastanelerin ve hizmetin birleştirilmesi olmuştur. Aynı zamanda SSK, Emekli Sandığı ve Bağkur'a bağlı olarak üçe bölünmüş vatandaşlar arasında bu ayırımın kaldırılması ve sağlık sigortasında birliktelik sağlanması, hizmette eşitlik getirmiştir. 2007 seçimleri, sağlık hizmetlerindeki bu büyük sıçrayışın AK Partiye oy olarak geri döndüğünü ciddi biçimde göstermiştir. Son zamanlarda şahit olduğumuz bazı siyasallaşmış meslek kuruluşların düzenlediği veya düzenlediği sokak gösterilerinin; sağlık hizmetlerinin vatandaşa sağladığı yararları ve kazandırdığı vücut ve ruh sağlığı huzurunun önemini anlamak yerine bu hizmetlerin getirdiği siyasi kazanımları küçümsetmek; önemsiz, yetersiz hatta tamamen yanlış göstermek amaçlı olduğunu iddia edebiliriz. Bu dolaylı tespitler dahi, akılcı ve gerçekçi sağlık politikaları sonunda oluşmuş kaliteli ve kapsamlı sağlık hizmetlerinin vatandaşı/seçmeni doğrudan müspet şekilde etkilediğini göstermektedir. Cebinde parası olmadığı için hastane kapısında çocuğu kollarında ölen anne ve babayı anlamayan, ameliyat sırasında dışarı çıkıp, "Hastanızda beklenmedik sorun var, ameliyata devam için fazladan 3-5 bin lira vereceksiniz" diyen vicdansız tuzu kuruların bu gerçeği görmemelerini doğal karşılayabiliriz. Geçmişte muayene, tedavi, ilaç temini,

2007 seçimleri, sağlık hizmetlerindeki bu büyük sıçrayışın AK Partiye oy olarak geri döndüğünü ciddi biçimde göstermiştir. Son zamanlarda şahit olduğumuz bazı siyasallaşmış meslek kuruluşların düzenlediği veya düzenlediği sokak gösterilerinin; bu hizmetlerin getirdiği siyasi kazanımları küçümsetmek, önemsiz, yetersiz hatta tamamen yanlış göstermek amaçlı olduğunu iddia edebiliriz. Ameliyat sırasında dışarı çıkıp, "Hastanızda beklenmedik sorun var, ameliyata devam için fazladan 3-5 bin lira vereceksiniz" diyen vicdansız tuzu kuruların bu gerçeği görmemelerini doğal karşılayabiliriz.

cankurtaran erişimi vs. konularında sürekli sorun yaşamış, hastane hastane dolaşarak yakınlarını kaybetmiş insanların kendilerine bu hizmet ve imkânları tanıyan, vatandaşına tam anlamıyla insan muamelesi yapan ve bunu ülkenin tümünde başaran bir siyasi anlayışa, vefa duygusu yüksek toplumumuzun çok olumlu cevap vereceği açıktır.

Demokrasi ve çok partili rejim, aynı zamanda rekabet demektir. Çok iyi futbol takımını da yenip maçı kazanan hep olur. Samimi dileğim; ülkemize kendi siyasi inanç ve görüşleriyle hizmet etmekten başka amaçları olmayan diğer siyasi partilerin mevcut sağlık hizmetlerini çok ciddi inceleyip daha iyisini vatandaşlara nasıl sağlayabileceklerini, bütçe ve personel temini açıklamaları dahil seçim beyanmalarına eklemeleridir.